

POSTANOWIENIE

28 listopada 2023 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Marta Romańska

na posiedzeniu niejawnym 28 listopada 2023 r. w Warszawie

w sprawie z powództwa Spółdzielni Mieszkaniowej w J.

przeciwko Z.B.

o orzeczenie wygaśnięcia spółdzielczego lokatorskiego prawa do lokalu,

na skutek skargi kasacyjnej Z.B.

od wyroku Sądu Okręgowego w Kielcach

z 10 marca 2022 r., II Ca 2015/21,

1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

2) przyznaje adwokat A.Z. od Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w Kielcach kwotę 2.700 (dwa tysiące siedemset) zł, powiększoną o podatek od towarów i usług we właściwej stawce, tytułem wynagrodzenia za pomoc prawną udzieloną pozwanej z urzędu w postępowaniu kasacyjnym.

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). Ustawodawca wyraźnie redakcyjnie wyodrębnił przesłanki tzw. przedsądu od tzw. podstaw kasacyjnych unormowanych w art. 398³ § 1 k.p.c., którymi jest naruszenie prawa materialnego przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie (pkt 1) oraz naruszenie

przepisów postępowania, jeżeli uchybienie to mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy (pkt 2). Obowiązkiem skarżącego jest sformułowanie i uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w nawiązaniu do przytoczonych przesłanek przedsądu, a rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wynika z oceny, czy okoliczności powołane przez skarżącego odpowiadają tym, o których jest mowa w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Skarżąca wniosła o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z powołaniem się na jej oczywistą zasadność (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.) „w zakresie podniesionych przez nią zarzutów naruszenia przepisów prawa materialnego przez błędną wykładnię” (art. 398³ § 1 pkt 1 k.p.c.), a także „w zakresie podniesionych przez nią zarzutów naruszenia przepisów postępowania, które mogły mieć istotny wpływ na wynik sprawy” (art. 398³ § 1 pkt 2 k.p.c.). Skarżąca stwierdziła też, że w niniejszej sprawie istnieje poważna wątpliwość dotycząca wykładni art. 4 ust. 1 w zw. z art. 11 ust. 1¹ ustawy z 15 grudnia 2000 r. o spółdzielniach mieszkaniowych, „szczególnie w zakresie fakultatywnego orzeczenia wygaśnięcia spółdzielczego lokatorskiego prawa do lokalu w zakresie, w którym przepis daje Sądowi możliwość orzeczenia wygaśnięcia spółdzielczego lokatorskiego prawa do lokalu. W ocenie skarżącej winny istnieć jednolite ramy prawne, które pozwolą na jednoznaczne stwierdzenie czy możliwe jest orzeczenie przedmiotowego wygaśnięcia, czy też ramy prawne nie istnieją i powództwo powinno zostać oddalone”. Skarżąca odesłała w szczególności do uzasadnienia zarzutu kasacyjnego.

Skarżąca nieprawidłowo zredagowała wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i jego motywy, a obok niego - podstawy kasacyjne. Połączyła bowiem i wymieszała dwa wyodrębnione w art. 398⁴ § 1 k.p.c. oraz art. 398⁹ § 1 k.p.c. elementy konstrukcyjne, które dopiero łącznie stanowią o kompletności i zdatności do rozpoznania skargi kasacyjnej. W pierwszej kolejności nieprawidłowość ta charakteryzuje się niespójnością między treścią wniosku (zamieszczonego na s. 8) i jego uzasadnieniem (na s. 8v). Pomimo ich graficznego wyodrębnienia, weryfikację okoliczności uzasadniających przyjęcie skargi

kasacyjnej do rozpoznania uniemożliwia Sądowi Najwyższemu takie jej zredagowanie, że najpierw wymienione zostały przez skarżącą zarzuty, a następnie sformułowany został przez nią wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z odwołaniem się do art. 398⁴ § 2 k.p.c. i z jednoczesnym powołaniem się na podstawy kasacyjne z art. 398³ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c., a także z zaznaczeniem, że „zachodzi oczywista zasadność skargi kasacyjnej” przy jednoczesnym zaznaczeniu, że w sprawie występuje „istotna poważna wątpliwość orzecnicza”. W konsekwencji nie sposób jest stwierdzić, bez niedopuszczalnego na tym etapie postępowania badania podstaw skargi kasacyjnej, na czym miałyby polegać jej oczywista zasadność.

Drugą z odnotowanych nieprawidłowości jest brak odniesienia zgłoszonej „istotnej poważnej wątpliwości orzecniczej” do przesłanek art. 398⁹ § 1 k.p.c., ponieważ nie wiadomo czy skarżąca zmierzała do wykazania, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (pkt 1), czy do wykazania, że istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub rozbieżności w orzecnictwie sądów (pkt 2). Wadliwość tę wzmacnia także trzecia niedoskonałość redakcyjna w konstrukcji skargi, wyrażająca się w sformułowaniu, że szczegółowe rozważania dotyczące „poważnej wątpliwości o charakterze orzecniczym” zostaną przytoczone w uzasadnieniu zarzutu kasacyjnego. W tym przypadku nie sposób zatem odpowiedzieć na pytanie, na którą z okoliczności stanowiących przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca się powołuje i jakie jest jej uzasadnienie.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c., orzeczono jak w postanowieniu.

O wynagrodzeniu należnym pełnomocnikowi reprezentującemu pozwną z urzędu w postępowaniu kasacyjnym Sąd Najwyższy orzekł stosownie do § 2, § 4 ust. 1 i 3, § 8 pkt 6 w związku z § 16 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz.U. z 2019 r., poz. 18).

A.W.

[ms]